

KOLEGIUM KARKONOSKIE
w Jeleniej Górze
(Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa)

WYBRANE ZAGADNIENIA Z PATOLOGII SPOŁECZNEJ

Leszek Albański

Jelenia Góra 2010

Spis treści

Wstęp	5
1. Patologia społeczna i profilaktyka	7
1.1 Pojęcie patologii społecznej	7
1.2 Profilaktyka	8
2. Zachowania agresywne	11
2.1 Pojęcie agresji i agresywności	11
2.2 Teorie wyjaśniające	11
2.2.1 Agresja jako instynkt	11
2.2.2 Agresja jako reakcja na frustrację	12
2.2.3 Agresja jako nabyty popęd	12
2.2.4 Agresja jako nawyk	12
2.3 Uwarunkowania zachowań agresywnych	13
2.4 Skala zjawiska	18
2.5 Skutki agresji	20
2.6 Profilaktyka	21
3. Przemoc	23
3.1 Definicje	23
3.2 Przemoc w rodzinie – definicje	24
3.2.1 Skala zjawiska	24
3.2.2 Cykl przemocy	26
3.2.3 Czynniki ryzyka występowania przemocy wobec dziecka w rodzinie	28
3.2.4 Skutki przemocy	29
3.2.5 Przejawy przystosowania ofiar przemocy	30
3.2.6 Profilaktyka, resocjalizacja	31
3.3 Przemoc rówieśnicza	33
3.3.1 Pojęcie mobbingu i bullyingu	33
3.3.2 Skala zjawiska	34
3.3.3 Ofiary i sprawcy mobbingu w szkole	34
3.3.4 Przyczyny występowania mobbingu w szkole	39
3.3.5 Profilaktyka	41
3.4 Cyberprzemoc	44
3.4.1 Pojęcie	44
3.4.2 Rozmiary zjawiska cyberprzemocy	45
3.4.3 Przyczyny cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży	45
3.4.4 Objawy przemocy	46
3.4.5 Skutki przemocy	46
3.4.6 Profilaktyka	47
4. Alkoholizm	49
4.1 Definicje	49
4.2 Typologie	49
4.3 Skala zjawiska	51
4.4 Koncepcje wyjaśniające uwarunkowania choroby alkoholowej	51
4.5 Współzależnienie	52
4.6 Profilaktyka	54

5. Narkomania	58
5.1 Pojęcia	58
5.2 Typologie	58
5.3 Skala zjawiska	59
5.4 Rodzaje narkotyków	60
5.5 Fazy uzależnienia	65
5.6 Uwarunkowania narkomanii	66
5.7 Profilaktyka, resocjalizacja	66
6. Samobójstwo	68
6.1 Definicje	68
6.2 Teorie wyjaśniające	69
6.3 Rodzaje samobójstw	70
6.4 Skala zjawiska	72
6.5 Przyczyny podejmowania prób samobójczych	74
6.6 Sygnały ostrzegawcze	76
6.7 Syndrom presuicydalny	78
6.8 Profilaktyka	79
7. Prostytycja	84
7.1 Definicje	84
7.2 Skala zjawiska	86
7.3 Typologia	88
7.4 Zagrożenia	93
7.5 Profilaktyka, resocjalizacja	93
8. Sekta	99
8.1 Definicje	99
8.2 Teorie wyjaśniające	100
8.2.1 De-modernizacja i protest przeciw nowoczesności	100
8.2.2 Teoria Mc Dowell'a i Stewart'a	102
8.3 Klasyfikacja sekt	102
8.4 Przyczyny powstawania i rozwoju sekt	106
8.5 Metody stosowane przez sekty	108
8.6 Niepokojące objawy u osób będących pod wpływem sekty	114
8.7 Zagrożenia	116
8.8 Profilaktyka	118
9. Subkultury	120
9.1 Definicje	120
9.2 Fazy	120
9.3 Teorie wyjaśniające	121
9.4 Typologia subkultur młodzieżowych	125
9.5 Przyczyny powstawania subkultur	126
9.6 Charakterystyka wybranych subkultur	128
9.6.1 Subkultura EMO	128
9.6.2 Subkultura skatów	129
9.6.3 Subkultura gotów	130
9.6.4 Subkultura szalikowców	131
9.7 Profilaktyka	133
9.8 Podkultura więzienna	135
9.9 Profilaktyka, resocjalizacja	142
Biografia	143